

Mötesanteckning

Datum: 2020-06-10

Diariennr: SSM2018-1610

Dokumentnr: SSM2018-1610-24

Handläggare: Patrik Borg
Godkänt av: Johan Anderberg

Avstämningsmöte KBS-3 och SFR-utbyggnad

Mötet ägde rum virtuellt med stöd av Skype

Datum

4 juni 2020

Deltagare

SKB: Ann Berg, Magnus Westerlind, Klas Källström, Gustav Dominicus, Helene Åhsberg
SSM: Johan Anderberg, Ansi Gerhardsson, Michael Egan, Henrik Öberg, Patrik Borg

Mötesanteckningar

Inledning

SSM informerade om att man inom ramen för sitt projekt för översyn av myndighetens författningssamling har beslutat att genomföra två delprojekt: Ett för övriga kärntekniska anläggningar (ÖKTA) och ett för slutförvar. Delprojekten kommer att genomföras parallellt eftersom det finns många gemensamma områden.

För övrigt noterades att:

- Myndigheten har skickat ett förslag på tillståndsvillkor för Clink/Clab på remiss till SKB.
- Riksdagen förväntas fatta beslut den 10 juni 2020 i frågan om förtydligande av statens sistahandsansvar för vissa kärntekniska verksamheter inklusive slutligt förslutna slutförvar.
- Kommunfullmäktige i Östhammar förväntas, tisdagen den 9 juni, fatta beslut i frågan om att genomföra en folkomröstning avseende Kärnbränsleförvaret.

Aktuellt läge i PSU-prövningen

SKB har lämnat in bemötanden till Miljödepartementet på mark- och miljödomstolens respektive SSM:s yttranden över SKB:s ansökningar om tillstånd att bygga ut SFR.

SKB planerar för att en villkorsförhandling i miljöbalksärendet kan genomföras omkring 12 månader efter ett regeringsbeslut i tillåtlighetsfrågan. SKB har även genomfört kompletterande platsundersökningar i den planerade utbyggnadens omgivning med fokus

på geokemiska karakteriseringar och att få mer information om de så kallade SBA-strukturerna.

På SKB:s initiativ har SSM och SKB genomfört tre dialogmöten under våren 2020 som har behandlat granskningskommentarer långsiktig säkerhet, strålskyddsvillkor respektive biosfärsfrågor. Syftet med mötena är att underlätta SKB:s omhändertagande av kommentarer i SSM:s granskningsrapport. Erfarenheten visar att muntliga avstämningar minskar risken för missförstånd som uppstår när informationsutbytet uteslutande sker skriftligen. SSM noterar att det inom området biosfärsfrågor finns överlapp mellan den pågående granskningen av SKB:s säkerhetsvärdering för SFL och den kommande granskningen av PSAR för SFR.

Nästa dialogmöte är inplanerat till den 16 juni och behandlar scenarier och klimatfall. SSM konstaterar att det finns en koppling mellan dessa frågor och det pågående tillsynsärendet som rör långsiktig strålsäkerhet för 1BMA (SSM2015-2432).

SKB inventerar för närvarande inom vilka ämnesområden ytterligare dialogmöten behöver genomföras hösten 2020.

Aktuellt läge i KBS-3-prövningen

Miljödepartementet har kungjort SKB:s kompletteringar om kopparkorrosion till tillståndsärendet för Kärnbränsleförvaret för att inhämta synpunkter från allmänheten. Sista svarsdatum är 17 juni.

SKB arbetar med fristående arbeten (t.ex. rivning av baracker, uppgradering av medieförsörjning i området, etablering av vägar och etableringsytor) i väntan på regeringens beslut om Kärnbränsleförvaret. Det handlar om arbeten som inte är att betrakta som en del av den kärntekniska verksamheten. Bolaget för en dialog med Östhammars kommun och Länsstyrelse Uppsala län om vilka förberedelser som kan genomföras i väntan på regeringens beslut i tillståndsfrågan.

SKB ser behov av dialogmöten med SSM under hösten 2020. Huvudsyfte är att i förväg stämna av att den dokumentation som lämnas in motsvarar SSM:s förväntningar, att det material SKB lämnar in är granskningsbart. SKB är också intresserad av att höra om SSM:s planer för övervakning av SKB:s aktiviteter under uppförandeskedet.

SKB har inga aktuella planer på att begära att regeringen bryter ut ansökan om Clab 11 000 ton från övriga delar av KBS-3-ansökningarna.

Planer för kommande ansökningar inför uppförande

SKB redovisade för bolagets nuvarande planer avseende inlämning av olika ansökningar om att påbörja uppförandet respektive anläggningsändringar. Förutsatt ett regeringsbeslut om att bevilja tillstånd i motsvarande KTL-ärendena omkring årsskiftet 2020/21, planerar SKB för följande:

- Inlämning av underlag till ansökan om Clab 11 000 ton till SSM under Q4 2020. SKB utgår från Clab ModSAR 3 (vilket tar höjd för den uppgraderade kylkedjan m.m. och redan är föremål för SSM:s granskning) och därmed har för avsikt att endast lämna uppdateringar av de delar som berörs av kapacitetsökning. Detta motiveras av att problem kan uppstå om de delar av SAR som inte berörs vid utökningen av anläggningens kapacitet av något annat skäl behöver uppdateras under beredningen av ansökan. SSM beräknas kunna genomföra sin granskning under en period av nio månader.

- Inlämning av underlag till ansökan om att påbörja uppförandet av Kärnbränsleförvaret under Q1 2022. SSM beräknas kunna genomföra sin granskning under en period av fjorton månader.
- Inlämning av underlag till ansökan om att påbörja utbyggnaden av SFR under senare delen av Q1 2022. SSM beräknas kunna genomföra sin granskning under en period av tolv månader.
- Inlämning av underlag till ansökan om att påbörja uppförandet av Clink under Q2 2022. SSM beräknas kunna genomföra sin granskning under en period av tolv månader.

SKB understryker att förtroende för planeringsförutsättningar är viktigt, inte minst utifrån upphandlingsperspektiv. SSM konstaterar att det inte är möjligt att vid aktuell tidpunkt ge ett bestämt svar om huruvida SKB:s uppskattade beredningstider är genomförbara, men att man nu har en tydligare bild av SKB:s önsknings inför sin fortsatta framtagande av egen planering under hösten. SSM kommenterar att även om SKB:s antaganden rörande tidsåtgång för SSM:s granskning skulle visa sig vara möjliga när varje fall tas separat, är detta ingen garanti att de är realiserbara som helhet. Till detta erinrar SSM även om behov av att granska och yttra sig över Fud-program 2022 under perioden oktober 2022 – mars 2023.

SKB undrar om SSM skulle ha bekymmer, från ett rent provningsperspektiv (t.ex. på grund av delat underlag eller upplevda ömsesidiga beroenden), med att börja granska slutförvarsansökan före Clink-ansökan. SSM tar med sig frågan och återkommer med svar vid kommande möte.

Övriga frågor

SKB informerar om att man har ändrat sin tidplan för organisation för SFL. På grund av arbetsbördan med ovan nämnda ansökningar avvaktar bolaget med att formellt påbörja programmet för SFL. Däremot fortsätter SFL-relaterade aktiviteter, inklusive arbete med karakterisering av slutförvarets radionuklidinventarium. I detta avseende är SKB delvis beroende på Svafos tidsplaner för utökad karakterisering av historiskt avfall.

SSM meddelade att myndigheten har lämnat sitt yttrande över Fud-program 2019 till regeringen. Ett internt arbete för erfarenhetsåterföring och långsiktig planering för kommande Fud-program har påbörjats. SKB informerade om att Ella Ekeroth har bytt arbetsgivare och att, i avsaknad av en utsedd projektledare för nästa program, agerar Fredrik De la Gardie kontaktperson.

SKB önskar vid nästa möte presentera sin strategi för fristående säkerhetsgranskning av ansökningshandlingar. SKB vill beskriva upplägget för hur granskningarna genomförs och vilka resultat man förväntar sig att de kommer att ge. Mötet konstaterade att det med anledning av ovanstående är lämpligt att Ove Nilsson och Anders Viklund från SSM deltar i hela, eller delar av, nästa avstämningsmöte.

Nästa möte

Det enades om att två avstämningsmöten per halvår är en lagom mötesfrekvens för tillfället. Nästa avstämningsmöte genomförs onsdagen den 23 september klockan 13:00-15:30 (företrädesvis i SSM:s lokaler i Solna strand, alternativt via Skype om detta inte är möjligt).